

Öğrenci A:

Bu haftanın okumalarına bakılacak olursa tarihin ‘sınırları’ çok yönlü genellemelerde kullanılabilecek önemli bazı anlayışları sunan geniş fakat verimli bir kavrama benziyor. Okumalar bilimsel, disipline dair, kültürel ve joğrafik cepheleri şaşırtıcı bir hesaplaşma olarak ele alıyor. Eğer tarih en geniş anlamıyla değişimle ilgiliyse her hangi bir sınırdaki iki türlü değişim meydana geliyor olmasından dolayı sınırlarına bir bakmak anlamlı olacaktır. Turner’ın Amerika’yı sınır bölgelerinin ortaya çıkarttığını iddia etmesi, Ming Hanedanlığı’nı çökerten mali sıkıntıya sebep olan Çin’in kuzey sınırı gibi, veya MIT’nin entellektüel sınırlar üzerinden yeniden kurguladığı mühendislik pedagojisiyle ilgili birçok okuma tarihsel değişimde sınırların önemini vurguluyordu. Ama aynı zamanda okumalar sınırların sadece ‘doğrusal sınırlardan’ ibaret olmadığını ve buralarda değişimin iki yönlü bir ölçekte zaman içinde gerçekleştiği ve bölgede yaşayanların kedilerini her iki tarafla tanımladıkları birer bölge olduklarının altını çiziyor. Bu bana ‘Siam Mapped’deki Tay uzay-mekan kavramını ve bunun doğrusal bir sınır direktmeye çalışan İngilizleri ne kadar yıldırıldığını hatırlattı. Çünkü aslında sınırlar çizgilerin üstünde coğrafik, kültürel ve entellektüel mekanlar üzerinde varlıklarını sürdürürler.

Birçok yazar farklı sınırları oluşturan değişik güçleri tartışıyor. Williams teknolojiye bahsediyor özellikle de ‘bilindik mühendislik sınırlarını yıkan’ bilgi teknolojilerinden (47). Ancak aynı zamanda sınırları şekillendiren şeyin de toplumun ihtiyaçları olduğunu söylüyor. Turner, Lattimore tarafından da desteklendiği gibi, Amerika sınırlarının oluşmasındaki asıl itici gücün boş toprakların çekimi olduğunu, ama bu yayılmanın devamlı batıya doğru da olmadığını vurguluyor. Lattimore bir merkezden çevreyi (periferi) belirleyici direktmelerin (kültürel, askeri, tarımsal) sınırlayan güçlerini tekrarlıyor. Bununla beraber iki toplum arasındaki sınırın toplumların kendi doğalarının belli bir zaman ve coğrafyada birebir injektif fonksiyonu olduğunu söylüyor. Bush bilimin ‘sonsuz sınırlarını’ belirleyen şeyin bunun topluma sağladığı sonsuz olası yararları olduğunu söylüyor ve bununla sınır kavramının kendisi var olmasa da duygusal bir etkisi olabileceğini gösteriyor.

Her bir okuma için bazı eleştiriler: Williams’ın yazısı benim için önemli çünkü MIT eğitimiyle ilgili değişimler beni de etkiliyor. Geleneksel olarak ‘tarihsel’ diye ele alınmayacak bu konuyu genel olarak ilginç ve güncel bir sınır örneği olduğunu ancak sonlara doğru analizini fazla ileri götürmüş olabileceğini düşümdüm. Kendim bir mühendislik öğrencisi olmasam da Williams’ın tariff ettiği değişimler MIT’deki her disiplindeki

öğrencileri etkiliyor, özellikle de teknik branşlarda olanları. Ve William'ın neredeyse her argümanı ile aynı fikirde olsam da, 'mühendislik öğrencilerini gerçek dünyada karşılaştıkları teknik durumlara hazırlayacak tek şeyin melez (hybrid) bir eğitimsel çevre'dir' gibi fikirlerine katılmıyorum çünkü Williams bazen bütünüyle sınırlarda varlık gösteren melez bir eğitimin savunuculuğunu yapıyor. 'Hibrid' eğitim karışık sonuçlarla MIT lisans eğitimini birçok yönden engelliyor. Gelecek nesil mühendislerin veya bir nevi profesyonellerin eğitimi illa ki de mühendislik pratiği alanında yer almıyor. Sınırların birbirine girdiği ve karıştığı zaman bile, ki bu mühendislik alanında olmakta, sınırlardaki aşırı uçlara odaklanmak sınırın kendisini anlamakta çok daha yararlı olacaktır, oysa bunun aksi pek öyle görünmüyor. Bir lisans programları dekanının bu işleri çok daha iyi bildiğini kabul ediyorum, ama buradaki eğitimimin bana sadece sınırları araştırmanın riskli olduğunu öğrettiğini hissediyorum ki buna örnek bana notlarının çoğunluğunun içerikten çok öncü kavramlar üzerinden hesaplandığını söyleyen makine mühendisliği öğrencileri. Bu kaygıları bir kenara bırakırsak William'ın mühendisliğin sınırlarını neyin oluşturduğu (toplumun problemleri) açıklamalarını beğendim. Takiben bu sınırları oluşturan faktörlerin değişmesi gerektiğini tartışıyor: "Mühendisliğin yeni efendisi ...demokrasi olmalı." (87)

Turner'in makalesi fazlasıyla romantize edilmiş olsa da, yerli Amerikalı'ların başına gelenleri gözardı etse de, ve belki de insanların etkisi yerine tersten bakarak (Lattimore) sınırların toplum üzerindeki etkilerine baksa da, genel olarak sınırların Amerikan tarihinde çok önemli bir rolü olduğu tesbiti oldukça iyi anlatılmış. Bu makalenin 1895 lerde yazıldığını ve kısa sürede (eğer gerçekleştiyse) açıkça beyan ettiği geleceğin gerçekleştiğini düşünürsek, Turner, sanki birinin Amerika'nın 11 Eylül sonrası iç politikasıyla ilgili yüzyıl sonra hala doğru kabul edilecek bir kitap yazması gibi, oldukça dayanıklı bir yorum yapmış oluyor.

Diğer okumaların birçoğu sınırların gerçekten var olmasının (bulanık da olsa) alıtını çizerken Bush'un "The Endless Frontier" yazısı bana 'sonsuz' kelimesinden dolayı çok ilginç geldi. Bush defalarca bilimin gelişmesinde bir sınır olmadığını öne sürüyor. Mesela '*herhangi*' bir bilim sınırında hızlı veya yavaş ilerlememiz bizde bulunan bu konuları araştıran yüksek nitelikli ve eğitilmiş bilim adamlarının sayısına bağlıdır' (7, kendi vurgum). Bu politik bir atılımdır, ve Bush 'sınır' ve 'modern' kavramlarının her ikisinin de sihirli kelimeler olduğunu anlıyor: 'Hükümet yeni sınırlar (açılımlar) açmayı ancak ABD'nin temel politikaları çerçevesinde desteklemeli ve bunu yapmanın modern yöntemi de budur.' (8) Roosevelt'e Louisiana Alımı [Amerika'nın Fransa'dan 1803 de büyük miktarda toprak satın alması] değerinde bilgi sunuyor, küçük bir yatırımla sonsuz bir kar sağlıyor. Her ne kadar böyle bir

dokümanda bilimin sınırlarından bahsetmenin bir anlamı yoksa da ve Bush'un savaş sonrası bağlamda yazdığını görmek gerekse de 'temel araştırmaların' William'sın bahsettiği türden sınırları var. Toplumun ihtiyaçları ne türde temel araştırma yapıldığını belirliyor, ancak Bush'un gösterdiği üzere bunun tersi de doğru. Bir alanda üretken bir araştırma yapmanın yolu başka alanlara bağlı – Bush akıl sağlığını belirlenmesi gereken tıbbi bir problem olarak görüyor, ancak 50 yıl sonra biz bundan daha ileride değiliz, bunun sebebi ise kısmen beyin fonksiyonlarının hala çok iyi anlaşılammış olmasıdır. Bazen Bush'un sonsuz uygulaması varmış gibi gördüğü doğa kanunlarının bile kazançları azalır – parçacıklar fiziğinin deneylerinin fiyatlarının birden çok fazla artmasının sebebi de nihayetinde fizik kanunlarıdır.

Ben (gerçektende) Perdue'nun yazısını beğendim, özellikle de fraktal (oransal kesilmiş) tarih kavramını. Bu ders döneminde birçok kez (ve özellikle de bu hafta) toplumları karşılaştırabilmek için tarihsel ölçekler yapılmaya çalışıldığını gördük. Fraktal kavramı birçok ve artan oranda daha büyük sosyal boyutları genelliyen bir ölçek gibi görünüyor. Nasıl kareler düz çizgilerden daha ilginçse, yerleşik/mobil ayrımları hakkında tek yerine iki boyutlu okumak daha ilginçti.

Lattimore'un bunların arasında sınırlar hakkındaki kavramları en açık şekilde anlatan yazıydı. Açıklamaları ancak uzun dönem, döngüsel değişimler, coğrafik faktörler ve sosyal grup dinamiklerinin önemi üzerine yaptığı vurgulardan dolayı bana oldukça Annales işlerini hatırlattı. 'Birleşmiş büyük duvar sınırının tarihindeki sosyal ve fiziksel coğrafyanın birbiriyle etkileşimi' değerlendirmesi bana Bloch'un su değirmenlerinin tarihsel bağlamda birçok katmanda değerlendirmek gerektiği savunusunu hatırlattı. Diğer taraftan, Lattimore'un basitleştirme, mutlak ve evrime karşı olan önyargılarından rahatsız oldum: Çinliler güneydeki komşularını asimile edebildiler çünkü onlar Çin usulü 'evrimde' daha 'geç bir aşamadaydılar', Ch'in düşmesinin nedeni 'birbirini dışlayan' akımları uzlaştırma çabasıydı, vs. Bir tarihsel formdan bir başkasına 'evrim' otomatik olarak kötü olmak zorunda değil – Braudel dağ ve ova insanları değerlendirmesi üretken bir yorumdu. Lattimore'da rahatsız eden şey çeşitli 'evrimsel' akımları tarihin nasıl geliştiğini belirleyen otonom güçler olarak görmesiydi. Lattimore benim ispatlama ve doğrulama yolum olmayan ve belki de fazla basitleştirmeler olabilecek genel geçer sınıflandırmalar yapıyor. 'Geri kalmış' kavramı, tırnak işareti içinde kullanılsa bile, toplumların bazı sınıflarını tarif etmek için şok ediciydi. Çin yazımından bahsetme şekli (103), ve orta Asya Rusya'sında 'ırkçı önyargılar yok' demesi, bunların ikisi de benim üzerine okuduğum konular ve bazı saptamalar yapmak adına fazlasıyla basite indirgenmiş. Eğer Lattimore bazen fazlasıyla basite indirgiyorsa ve

karmaşıklılaştırmak yerine genellemeler yapıyorsa belki de bu ilkelerden sapmadır? Yaptığı genellemeler orta Asya için Batı politikaları geliştirmek açısından oldukça yararlı. Bu belki de tarihçilerin daha fazla halkın dilinden konuşmak için ödemeleri gereken bir bedeldir? Globalleşme bir düzeye kadar daha önce de gerçekleşmişti, ancak bilişim teknolojileri ve global haberleşme yeni faktörler. Eğer teknoloji bütün sınırları bulanıklaştırmaya devam ederse sınırlar tamamen ortadan kalkar mı? Batı dünyasının çoğu artık sınırlar için gerekli 'ekstremlerin' artık hayali olduğu veya neredeyse var olmadığı sınır bölgelerinde yaşıyor, ve bu boşluk milliyetçilik ya da yerel kültürlerin teşvik edilmesiyle doldurulmuyor mu diye merak ediyorum. Toplumlara bakılırsa Almanlar, Avusturyalılar, ve Alman İsviçresi birbirinden pek farklı değil, ancak hepsinde de devlet destekli eğitim ve deri pantolon, inek çingırağı ve, artık sadece turistler için bile olsa, falseto şarkısı söyleyenler [yodeler] varlıklarını devam ettirmesi sayesinde belirgin bir milli kimlik fikri var. Bir türde sınırlar yok olsa da, belki de insanlar sadece hayali olsa da başkalarına daha sıkı sıkıya sarılıyorlar.